

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านหนองซาด ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอสรินทร จังหวัดอุบลราชธานี, 138 หน้า. ISBN 974-692-721-3, พ.ศ.2549
ผู้วิจัย	ว่าที่ร้อยตรีพลาขาม สิงห์เรือง
สาขา	สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนันต์ ชัมภรัตน์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ กุลบุญญา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไปและเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชน บ้านหนองซาด ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอสรินทร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 75 คน คณะกรรมการโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 15 คน นักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวในชมรมอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านหนองซาด ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2547 จนถึงเดือน เมษายน 2548 เป็นเวลา 10 เดือน จำนวน 283 คน ผู้นำที่เป็นทางการประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเขื่อนแก้ว ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจำนวน 4 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 154 กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้าน พบว่า ในการเลี้ยงมรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยทางชมรมใดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในการช้อปปิ้งในชมรม ชาวบ้านมีความเข้าใจเกี่ยวกับนิสัยของมรดก การเลี้ยงดู การฝึกหัด ชาวบ้านได้มีความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้าน ถือว่าได้เรียนรู้และร่วมกันอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมชาติโดยใช้กิจกรรมต่อเนื่อง

2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการอนุรักษ์มรดกพันธุพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาของชมรมอนุรักษ์มรดกพันธุพื้นบ้านคือเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกพันธุพื้นบ้านและปัญหาด้านการขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินกิจกรรมของชมรม ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ขาดสถานที่ที่ใช้ในการเลี้ยงมรดกพันธุพื้นบ้านเมื่อจำนวนมรดกเพิ่มมากขึ้น ขาดการสนับสนุนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์เพื่อใช้ในการผสมข้ามสายพันธุ์ ทั้งนี้เพื่อให้มรดกพันธุสามารถคงอยู่คู่ชมรมต่อไป

ABSTRAT

The Title	A Community Participation in the Conservation of Local Horses For ECO – tourism at Nongchad Village, Khamkhuankaew Sub-district, Sirindhorn Districe, Ubon Ratchathani Province 138 pp. ISBN 974-692-721-3
The Author	Acting Sub Lt Playgam Singrueng
Program	Social Sciences for Development
Chairman, Thesis Adviser	Asst. Prof. Anand Kumparat
Thesis Adviser	Asst.Prof. Dr.Prasit Kunbunya

The purposes of this study were to investigate the participation of the community on the conservation of local hores for a sustaining ECO – tourism, and to identify the problem and obstacles found in the conservation of the local horses for conservation tourism.

The samples of the study were 75 villagers from Nongchad Village, Khamkhuenkaew Sub-district, Sirindhorn District, Ubon Ratchathani Province, 15 committee members of the Conservation Tourism Project, and 283 tourists who visited the village during a 10 month period from July 2003 to April 2005} four official and unofficial leaders including the chairperson of the Sub-district Administration Organization, village headmen and assistant to the village headmen. A total of 154 samples were specifically chosen for the study.

The research findings were as follows;

1. The community participated in the ECO – tourism by providing the local horses for the tourists to ride around. The villagers understand the horses habits, how to take care of and how to raise them. They also understand the need to conserve the horses for the tourism and learned how to conserve them as well as the natural resources using continued activities.

2. The villagers had various had various problems, namely : a shortage of money capital for the conservation of the horses; lack of public relations in operating the activity; lack of support from governmental agencies; lack of space for raising the horses when the number increased; and lack of male and female horses for cross-breeding in order to keep the local horses forever.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวไว้ได้ทั้งหมด ผู้มีพระคุณท่านแรกที่ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนันต์ ชัมภรณ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการให้คำแนะนำแนวคิด และข้อพิจารณาต่าง ๆ พร้อมทั้งตรวจแก้วิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ท่านที่สอง คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ กุลบุญญา ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอีกท่านหนึ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาและนำแนวคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์การทำงานของท่าน ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชันทน์ ศรีสวัสดิ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และคณาจารย์ทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะต่างๆ ในการศึกษา ตลอดจนการวิจัย ขอขอบพระคุณนายชูชาติ วารปรีดี ผู้ดูแลชมรมอนุรักษ์ม้าพันธุ์พื้นบ้านที่ได้กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับม้าพันธุ์พื้นบ้าน รวมถึงผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนชาวบ้านหนองซาด และผู้รู้ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณสุนทอน เหลื่อมมะไลสี นักศึกษาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา รุ่นที่ 2 ที่ให้กำลังใจและเอาใจใส่ติดตามความก้าวหน้าในการวิจัยเล่มนี้อยู่เสมอ

ขอขอบพระคุณ นางสาวมูจลินท์ กมลไชย เจ้าหน้าที่สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา และนางบัวทอง บุตรทองพิมพ์ แม่บ้านประจำสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ให้คำแนะนำและกำลังใจต่อผู้วิจัยเสมอมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยห่วงใยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนที่ดูแลเอาใจใส่ให้ความอบอุ่นเอื้ออาทรอยู่เบื้องหลัง คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บุพการี ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ว่าที่ร้อยตรีพลายงาม สิงห์เรือง